

[Udenrigsministeren.]

arbejde med kræfter i Europa og med kræfter i den anden europæiske konvoj, nemlig de seks, om veje og genveje til det fælles mål. Vi vil fortsat kunne søge kontakter med regeringen i Bonn, regeringen i Bruxelles, regeringen i Haag og regeringen i Paris. Europas samling er stadig det inspirerende mål.

Hvorfor skiftede regeringen standpunkt over for de syv? Hvorfor ændrede vi stilling fra overvejende skepsis til at indtage det standpunkt, at Danmark bør tilslutte sig de syv? Forklaringen er allerede givet, men jeg skal gentage. Vi gjorde det, fordi de syvs planer blev ændret; de syvs planer blev ændret, således at de kom i overensstemmelse med de europæiske mål, og således, at det kom til at stå klart og direkte udtalt, at endemålet for de syv er den brede europæiske samling, og at oprettelsen af de syv landes frihandelsområde kun er et skridt henimod dette mål.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup rettede i den forbindelse det direkte spørgsmål til mig, om også England ønskede nye forhandlinger om den brede europæiske samling. Jeg kan besvare dette positivt. Under vore forhandlinger i London blev det direkte og udtrykkelig sagt, at England her har nøjagtig den samme målsætning som den, jeg har givet udtryk for er Danmarks. Jeg tror ikke, jeg behøver endnu en gang at opregne de øvrige ændringer i de syv landes planer, hvordan kontingentforøgelserne bliver gjort globale, det vil sige, at hvor de syv lande udvider importkontingenterne, vil disse kontingentudvidelser lige så vel, i samme grad og på samme tidspunkt komme til at gælde for de seks som for de syv. Her er med andre ord ingen diskrimination.

Jeg behøver heller ikke endnu en gang at referere udtalelserne i Bonn, hvor vi fik klar forståelse af, at man i Tyskland har samme mål som vi, at man i Tyskland forstår Danmarks situation og udtaler, at det ikke vil komme til at skade den danske eksport til Den tyske Forbundsrepublik, såfremt Danmark under disse omstændigheder tilslutter sig det ydre frihandelsområde. Det er rigtigt, som det fra en enkelt side er blevet antydet, at man fra tysk side under vore samtaler i Bonn var

inde på, om Danmark ikke kunne udvirke en udsættelse, men da de i samtalen deltagende tyske ministre forstod, at der ikke var en mulighed for, at Danmark kunne bevirke en samlet udsættelse af selve etableringen af de syv landes frihandelsområde, frafaldt man dette synspunkt. Man ønskede ikke at give Danmark det råd at blive udenfor, men man udtalte sig, som jeg her har refereret.

På denne baggrund nærer jeg ingen tvivl om, at de syv landes frihandelsområde vil være egnet som udgangspunkt for nye forhandlinger om en mangesidet europæisk løsning. Heroverfor indvender det ærede medlem hr. Per Federspiel, at man kan ikke vække en afdød til live, og frihandelsområdet er efter det ærede medlems opfattelse en afdød. Ja måske; hvis man med frihandelsområdet tænker sig noget, der forhandles om på nøjagtig samme måde, og hvor landene uden for de seks kommer med nøjagtig de samme forslag, som man gjorde i 1957 og 1958, har det ærede medlem hr. Per Federspiel måske ret; men jeg føler mig overbevist om, at nye drøftelser om en flersidet europæisk handelsordning er mulige. Det kan tage tid, inden den kommer i gang, det kan tage tid, inden den afsluttes, og hvilken endelig skikkelse et sådan flersidet europæisk handelsarrangement vil få, tør jeg ikke spå om i øjeblikket, men at udsigterne til sådanne forhandlinger udover en betydelig tiltrækning på flertallet af de lande, der befinder sig inden for de seks, er der ingen tvivl om. Ja, vanskeligheden kan vel næsten indskrænkes til det punkt, som det ærede medlem hr. Per Federspiel selv satte fingeren på, nemlig den fransk-britiske uenighed. Det er her, kompromiset skal findes, og det er heroverfor, kommende europæiske kontakter, europæiske mæglingforsøg og europæiske forhandlinger må sættes ind.

Jeg synes i det hele taget, der forekom lidt rigeligt med afdøde i det ærede medlem hr. Per Federspiels tale. Det var ikke blot frihandelsområdet, der blev betegnet som afdød, også OEEC blev betegnet som afdød, den nordiske toldunion betragtedes som død, Finlands deltagelse i nordisk samarbejde betragtedes som ødelagt, som slut; ja, selve det kapitalistiske system erklæredes